

COMMUNIQUES, DOCUMENTS, AND SCIENTIFIC ARTICLES OF THE STATE ENVIRONMENTAL COUNCIL OF POLAND

I. PROS COMMUNIQUES AND DOCUMENTS

List przewodniczącego Rady prof. Tomasza Winnickiego do Parlamentarzystów RP

Wielce Szanowni Parlamentarzyści Rzeczypospolitej Polskiej,

Mam zaszczytny obowiązek poinformowania o uchwale, dotyczącej edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, którą Państwowa Rada Ochrony Środowiska podjęła jednomyślnie na posiedzeniu plenarnym.

Nasze stanowisko jest głosem w toczącej się dyskusji nad kształtem ustawy o mediach, która wchodzi pod obrady Parlamentu. Skład Rady, która reprezentuje organizacje społeczne i naukowe, zaangażowane w ochronę środowiska i zrównoważony rozwój gwarantuje, że nasza uchwała jest głosem świątłych warstw społeczeństwa polskiego, głęboko zatroskanych niekorzystnymi zmianami przyrodniczego otoczenia, pragnących stworzenia trwałych podstaw do poprawy tej sytuacji.

Jesteśmy przekonani, jak to wyraziliśmy w dołączonej uchwale – Stanowisko Państwowej Rady Ochrony Środowiska dotyczące edukacji ekologicznej w mediach publicznych – że nasze zasadne postulaty znajdą właściwe odbicie w zapisach tworzonego aktu prawnego.

Jednocześnie deklarujemy gotowość uczestniczenia naszego przedstawiciela w pracach komisji parlamentarnych pracujących nad omawianą ustawą, zwłaszcza w części dotyczącej przedstawionego postulatu.

*Z wyrazami głębokiego szacunku,
Prof. Tomasz Winnicki
Warszawa, 12 marca, 2009*

Letter from Council Chair Prof. Tomasz Winnicki to Polish Parliamentarians

Esteemed Parliamentarians of the Republic of Poland,

I am honoured to inform you of a Resolution concerning education in the field of sustainable development that the State Environmental Council adopted unanimously at its last Plenary Sitting.

Our standpoint represents a further voice in the ongoing discussion regarding the shape the Media Act that has been set before Parliament is to take. The makeup of the Council, which represents organisations in society and of a scientific or academic profile engaged in the protection of the environment and the pursuit of sustainable development, is such as to guarantee that our Resolution offers a true reflection of views held by an enlightened part of Polish society deeply concerned by the unfavourable changes ongoing in the natural environment, but desiring to put in place the permanent foundations allowing this situation to be improved.

As our point of view expressed in the appended Resolution entitled The Standpoint of the State Environmental Council on environmental education in the public media makes clear, it is our conviction that our justified and principled postulates will find appropriate reflection in the provisions of the act of law now being framed.

At the same time, we declare ourselves ready to have our representative participate in the work of the Parliamentary Committee working on the said Act, most especially in the part thereof most directly concerned with the postulate presented here.

*Yours very sincerely,
Prof. Tomasz Winnicki
Warsaw, 12th March 2009*

Stanowisko Państwowej Rady Ochrony Środowiska wobec problemów gospodarki stałymi odpadami w Polsce

Polska podpisała w 2001 roku unijne zobowiązania akcesyjne rozdziału „Środowisko”. Mimo tego, że gospodarka odpadami komunalnymi była i jest nadal częścią tych zobowiązań – zobowiązań o największych zaległościach realizacyjnych – od 2001 roku nie wprowadzono unijnych zasad organizacyjno-logistycznych do polskiego systemu w tej dziedzinie działalności municypalnej.

Prof. Maciej Nowicki – Minister Środowiska, zapowiedział, że chciałby aby ten rok okazał się przełomem w uporządkowaniu tej dziedziny ochrony środowiska, aby uniknąć bolesnych konsekwencji dla budżetu i prestiżu Rzeczypospolitej z tytułu potencjalnych sankcji finansowych Unii Europejskiej za brak realizacji zobowiązań podpisanych przez Polskę osiem lat temu.

Państwowa Rada Ochrony Środowiska wspiera Ministra Środowiska w jego zamierzeniach i wyraża poniższe stanowisko wobec głównych problemów utrudniających realizację zobowiązań w tym zakresie:

1. Konieczny jest jasny podział kompetencji w zakresie gospodarki odpadami pomiędzy resortami. Koordynacja tych działań powinna stanowić domenę Ministra Środowiska.
2. Niezbędne jest wdrożenie do polskiego systemu gospodarki odpadami komunalnymi unijnych zasad organizacyjno-logistycznych, bez względu na trudności wywołane zaległościami czasowymi. Zmiany powinny dotyczyć przede wszystkim uregulowania form własności, odpowiedzialności samorządów za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mechanizmów sprawnego zarządzania, w tym opłat za usuwanie odpadów, oraz innych rozwiązań związanych z koniecznością osiągnięcia zasad i poziomu gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnych z wymaganiami unijnymi.

Państwowa Rada Ochrony Środowiska wyraża przekonanie, że usunięcie tych fundamentalnych przeszkód systemowych pozwoli na wdrożenie pozostałych elementów niezbędnego unijnego programu naprawczego gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce – tak aby w szybkim tempie przejść do odrabiania zaległości i dorównania coraz wyższym, wyznaczanym we Wspólnocie, standardom ochrony środowiska w tej dziedzinie.

Warszawa, marzec 2009

The standpoint of the State Environmental Council as regards the management of solid waste in Poland

In 2001, Poland signed up to European Union accession commitments concerning the environment, as set out in the chapter of that same title. Notwithstanding the continued presence among those assumed obligations of an obligation as regards municipal waste management with the longest arrears as regards implementation, there has still been no introduction into the Polish system of EU organisational and logistic principles for this sphere of municipal activity.

Minister of the Environment Prof. Maciej Nowicki has said that he wanted this year to represent a breakthrough in the organisation of this sphere of environmental protection, in order that Poland might avoid the painful consequences for both its budget and prestige that would result from potential financial penalties imposed by the Union for failure to discharge obligations signed up to eight years ago.

In respect of these intentions, the State Environmental Council is extending its support to the Minister of the Environment, and is hereby expressing the following standpoint as regards the main problems that stand in the way of commitments in this regard being fulfilled:

3. There is a need for a clear division of competences between government departments as regards waste management. The coordination of these activities should fall within the domain of the Minister of the Environment.
4. It is essential that EU organisational and logistical principles be introduced into the Polish system by which municipal wastes are managed, irrespective of difficulties arising from time delays. The changes made should in particular concern regulation of forms of ownership, the responsibilities of local authorities for the management of municipal waste, mechanisms of efficient management – including fees for waste disposal, and other solutions arising out of the need to put in place principles and levels of utilization of municipal waste that are in line with EU requirements.

The State Environmental Council is convinced that the removal of these fundamental systemic obstacles will allow for the introduction of the remaining elements to a necessary EU remedial programme for the management of municipal wastes in Poland – in order that there might be rapid making up for lost time and a capacity to match to what are in fact the ever more exacting environmental prote-

Stanowisko Państwowej Rady Ochrony Środowiska dotyczące edukacji proeko- logicznej w mediach pu- blicznych

Wobec toczącej się w Parlamencie RP oraz na forum publicznym, dyskusji nad nową legislacją sfery mediów, Państwowa Rada Ochrony Środowiska zwraca uwagę na konieczność ujęcia, w tworzonym akcie prawnym, jednoznacznych zapisów zobowiązujących publiczne środki przekazu do pełnienia misji edukacji pro-ekologicznej polskiego społeczeństwa.

Parlament naszego kraju wykonał niezbędną pracę, tak przed przystąpieniem do Unii Europejskiej, jak też po akcesji, dostosowując polskie prawo środowiskowe do trudnych do spełnienia warunków Wspólnoty. Budżet Państwa, wspierany środkami zewnętrznymi, poniósł i nadal ponosi duże koszty inwestycyjne i eksploatacyjne, aby sprostać międzynarodowym standardom środowiskowym.

Nie wszystko jednak uwarunkowane jest techniką i technologią - dostępem do nawet najlepszych światowych technologii prośrodowiskowych, duża część powodzenia w skutecznej i jednocześnie efektywnej ochronie środowiska i gospodarce jego zasobami zależy od właściwej organizacji na wszystkich szczeblach rządowego i samorządowego zarządzania oraz od **wysokiej świadomości społeczeństwa** dotyczącej istoty zagrożeń, właściwości poszczególnych technologii, a przede wszystkim roli tej świadomości we właściwym wykorzystywaniu nowoczesnych narzędzi gospodarowania w środowisku. W najbliższych latach powinien być dokonany, na skalę narodową, przełom w podnoszeniu na wyższy poziom świadomości prośrodowiskowej przy wykorzystaniu wszystkich możliwych form edukacji formalnej i nieformalnej.

Dlatego tak istotna jest edukacja ekologiczna społeczeństwa przez włączenie jej zadań do pakietu obowiązkowych i bezpłatnych programów mediów publicznych – telewizji i radia publicznego. Liczne doświadczenia dowodzą, że najskuteczniejszym sposobem kształtowania wzorców postępowania są programy telewizyjne – medium niemal codziennie obecne w naszych mieszkaniach, mające wielki wpływ na naszą świadomość i zachowania. Programy te muszą dotyczyć najważniejszych obowiązków obywatela we współpracy z nowoczesną technologią, zwłaszcza w takich sferach jak segregacja śmieci, unikanie niewłaściwego usuwania odpadów, w zakresie oszczędzania energii i wody, a także unikania innych nieprzyjaznych dla środowiska zachowań. Muszą być opracowane profesjonalnie, a jednocześnie powinny mieć formę przy-

ction standards in this field being designated in the European Community.

Warsaw, March 2009

The standpoint of the State Environmental Council on environmental education in the public media

In the light of the discussion on new legislation as regards the media taking place in both the Parliament of the Republic of Poland and the public domain, the State Environmental Council is seeking to draw attention to the need for an instrument of law to set out unambiguous provisions requiring the public media to pursue their mission as regards the pro-environmental education of Polish society.

The Polish Parliament has undertaken the work necessary both pre- and post-accession to the European Union to adjust Poland's law in the field of environmental protection to conditions laid down in the European Community that are difficult to meet. The State Budget, as supported by external means, has borne and continues to bear heavy development and operating costs, as it seeks to meet the challenge posed by international environmental standards.

Nevertheless, it is not true to say that everything is being conditioned by techniques and technologies. For even in the face of access to the world's best environmental technologies, a great part of the success achievable in the effective and efficient protection of the environment and management of its resources will depend on proper organisation on all administrative tiers, as well as on **a high level of awareness in society** as regards the nature of the threats faced, the properties of different technologies, and above all the role of this awareness in the proper utilisation of modern environmental management instrumentation. The immediate future must bring a breakthrough across the country when it comes to raising the level of environmental awareness using all possible forms of formal and informal education.

It is for the above reasons that so much importance is attached to society's environmental education through the incorporation of the tasks thereof into the package of compulsory and free programmes in the public media, be these on television or radio. Numerous experiments have made it clear that there is no more effective way of shaping models as to how to proceed than by way of programmes on television – a medium present almost daily in our homes, having a major influence on our conscious and behaviour. The programmes in question must concern citizens' most important obliga-

stosowaną do percepcji masowego odbiorcy treści edukacyjnych.

Zewnętrznym motywem skłaniającym Państwową Radę Ochrony Środowiska, do przedstawienia niniejszego stanowiska, jest jego wpisywanie się w ogłoszoną na lata 2005-2014 *Dekadę ONZ Edukacji na rzecz Zrównoważonego Rozwoju*, w przyjętą w 2005 roku *Strategię Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju* oraz w realizację polskiej *Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej – przez edukację do zrównoważonego rozwoju*. Wszystkie te dokumenty jednoznacznie wskazują na wielką rolę i zadania mediów publicznych w kształtowaniu wysokiej świadomości prośrodowiskowej i konkretnych zachowań przyjaznych środowisku.

Warszawa, marzec 2009

5-te Obrady Plenarne PROŚ

12 marca odbyło się pierwsze z dwóch zaplanowanych na 2009 rok posiedzeń plenarnych PROŚ. Porządek obrad był następujący:

1. Przyjęcie porządku obrad.
2. **Uwagi i informacje Ministra Środowiska.**
3. Ocena organizacji i wyników konferencji COP-14 w Poznaniu.
4. Przyjęcie *Planu działań PROŚ na rok 2009.*
5. Prezentacja stanowiska Prezydium dotyczącego *gospodarki odpadami komunalnymi* oraz jego przyjęcie na Sesji Plenarnej.
6. *Koncepcja gospodarki przestrzennej państwa* – wstęp i dyskusja.
7. *Stanowisko dotyczące edukacji ekologicznej w mediach publicznych.*
8. Informacja dotycząca 2. części 16. corocznej sesji plenarnej EEAC w Brukseli 29–30.01.2009.
9. Informacja dotycząca działań Prezydium od czasu ostatniej sesji plenarnej.
10. Aktywacja komunikacji internetowej członków PROŚ oraz ich uczestnictwo w tworzeniu materiałów na stronę główną Rady.
11. Prezentacja pierwszego wydania pisma *Problemy Ekorozwoju* w nowym formacie i zaproszenie do współpracy.
12. Przyjęcie protokołu z 4. posiedzenia plenarnego, które odbyło się 13 listopada 2008 roku
13. Sprawy bieżące..

Streszczenie najważniejszych punktów obrad:
(2 i 3) **Profesor Maciej Nowicki, Minister Ochrony Środowiska** odniósł się do priorytetów Ministerstwa, związanych z państwową polityką ochrony środowiska i zobowiązaniami wobec usta-

tions, in cooperation with modern technology, especially in such areas as the sorting of wastes, avoiding improper waste disposal, the saving of energy and water and the eschewal of other environment-unfriendly behaviour. The programmes in question must be prepared in a professional manner, and at the same time need to assume such a form as will be adjusted to the perceptions of the mass recipients of its educational content.

The external motif inclining the State Environmental Council to submit this Standpoint is its signing up to the *UN Decade of Education for Sustainable Development* announced for the years 2005-2014, the *Strategy for Education for Sustainable Development* adopted in 2005, and the now-implemented *National Environmental Education Strategy: Through Education to Sustainable Development*. All of these documents point unambiguously to the major role to be played and tasks to be discharged by the public media, when it comes to the shaping of a high level of environmental awareness and precisely-defined environmentally-friendly behaviour.

Warsaw, March 2009

5th Plenary Meeting of PROŚ

On March 12th, the PROŚ completed the first, out of two planned in 2009, plenary meeting with the following agenda:

1. Acceptance of the Agenda.
2. **Comments and Information by the Minister of Environment.**
3. Assessment of the Organization and Results of the COP-14 in Poznan, Poland.
4. Acceptance of the *PROŚ Work Plan for 2009.*
5. Presentation of the Presidium *Statement on Municipal Waste Management* and the Acceptance by the Plenary Session.
6. *Concept of the Spatial Economy of the Country* – introduction and discussion.
7. *Statement on Education for the Sake of Ecology in Public Media.*
8. Information concerning the 2nd part of the 16th EEAC APS, Brussels 29–30.01.2009.
9. Information concerning the Presidium activities since the last Plenary Session.
10. Activation of PROŚ Members Communication via Internet as well as their Participation in Composing a Content of the Home Page of the Council.
11. Presentation of the First Issue of the Journal *Problems of Sustainable Development* in a New Format and Invitation for Collaboration.

wodawstwa Unii Europejskiej, dotyczącymi ochrony środowiska:

Gospodarka odpadami komunalnymi – Rząd wypracował szereg aktów prawnych dotyczących tej kwestii, które zostały przekazane do Parlamentu. Podkreślono, że obecna sytuacja, w której nie istnieje społeczny właściciel odpadów komunalnych, a płaci się firmom zbierającym odpady, powinna ulec natychmiastowej zmianie.

Zarządzanie zasobami wodnymi – Wypracowano *Strategię Gospodarowania Wodami do 2030 roku*, która zostanie wysłana do szerszej konsultacji instytucjonalnej i publicznej.

Poprawa skuteczności energetycznej – Ministerstwo Gospodarki wypracowało projekt *Polityka energetyczna państwa do 2030 roku*, w którym zawarto edukację związaną z wykorzystaniem i oszczędnością energii.

600-lecie Puszczy Białowieskiej – słynnego parku narodowego – powinno zostać wykorzystane jako czynnik motywacyjny do powiększenia jego obszaru i zmiany gospodarki naturalnej na tym wyjątkowym terenie.

Obwodnica Augustowa – konflikt pomiędzy Rządem a organizacjami pozarządowymi powinien zostać definitywnie rozwiązany do końca tego roku. Wszystkie potrzebne dokumenty zostały już opracowane, a obwodnica ma ominąć zarówno miasto Augustów jak i Dolinę Rospudy – niezwykły pomnik natury.

Akt prawny dotyczący GMO – został przekazany do rozważenia Rządowi, a jego kopię wysłano do wiadomości do Komisji Europejskiej. Po zakończeniu postępowania, dokument zostanie przesłany do Parlamentu do uchwalenia.

Lista obszarów NATURA 2000 – wkrótce zostanie ukończona. Proponowana lista zostanie przesłana Komisji Europejskiej do końca czerwca 2009 roku.

Znowelizowana państwowa polityka ochrony środowiska – została wysłana do Sejmu celem dyskusji, oceny i uchwalenia.

Organizacja i wyniki konferencji COP-14 w Poznaniu - Minister przedstawił kilka najważniejszych punktów oficjalnego dokumentu wydanego przez Ministerstwo. Minister podkreślił szczególnie wkład w organizacyjny i naukowy w sukces wydarzenia wiceprzewodniczącego PROŚ, profesora Macieja Sawickiego oraz pani Małgorzaty Snarskiej. Wyraził również podziękowanie Januszowi Reiterowi, który został ambasadorem ds. klimatycznych COP-14. Szczyt w Poznaniu zgromadził ponad 12 tysięcy uczestników z całego świata oraz ponad tysiąc dziennikarzy. Na konferencję naukową przybył Sekretarz Generalny ONZ, **Ban Ki-moon**, a jednym z mówców był premier **Donald Tusk**. Podczas ceremonii otwarcia wśród przemawiających był prezydent **Lech Kaczyński**.

12. Acceptance of Minutes from the 4th Plenary Meeting held on November 13th, 2008.

13. Matters arising.

Abbreviated extraction from the most important items is as follows:

(2 & 3) **Professor Maciej Nowicki the Minister of Environment** commented priorities of the Ministry related to the national environmental policy and obligations by the EU environmental legislation:

Municipal Wastes Management – the Government elaborated a set of legal acts dealing with that issue and has passed it to the Parliament. It has been underlined that the current situation where there does not exist a community proprietor of municipal wastes and due fees are paid to garbage collecting companies should be changed immediately.

Water Resources Management – a *Strategy of Water Economy until 2030* has been elaborated and is going to be send for a wide institutional and public consulting.

Improvement of an Energy Efficiency – the Ministry of Economy has elaborated a draft *Energy Strategy of the Country until 2030* including education for the sake of energy use and saving.

The 600-Anniversary of Puszcza Białowieska – a famous national park – should be used as a motivation to enlarge its area and revise natural economy on this unique territory.

Highway Detouring Augustow – a source of conflicts between the Government and nature protecting NGOs should be definitely solved by the end of this year. All adequate documents have been already elaborated to indicate the new rout detouring both: the town of Augustow and the Rospuda Valley - a unique monument of nature.

Act on GMOs – has been passed to be considered by the Government and its copy has been sent for notification to the European Commission. After completing these steps the document will be passed to the Parliament for a legislation.

NATURA 2000 List of Areas – is going to be completed, soon. The suggested list will be send to the European Commission by the end of June, 2009.

Novelized National Environmental Policy – has been sent to the Parliament to be discussed, assessed and legalized.

Organization and results of the COP-14 in Poznan - the Minister presented some highlights of an official document issued by the Ministry. He especially underlined the contribution of the PROŚ vice-chair professor Maciej Sawicki in the organizational and scientific success of the event as well as doctor (Ms.) Malogrzata Snarska. He expressed his gratitude to Mr. Janusz Reiter who became a COP-14 Ambassador for Climate Affairs. The Poznan summit grouped over 12 thousand participants from all over the world and over a thousand

(4) *Plan działań PROŚ na rok 2009* został zaproponowany głównie przez szefów GR zaakceptowany przez Prezydium, a następnie omówiony, poprawiony i przyjęty na posiedzeniu plenarnym. Jest to wciąż dokument 'w zawieszaniu', z powodu nieoczekiwanych potrzeb podjęcia nowych decyzji i zorganizowania nieplanowanych dotąd spotkań i działań.

(5) Prezydium wypracowało i przyjęło *Stanowisko dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi*, które odzwierciedla już wspomniane uwagi Ministra i popiera jego stanowisko. Posiedzenie plenarne przedyskutowało i przyjęło dokument.

(6) *Koncepcja gospodarki przestrzennej państwa* – projekt dokumentu, będący bazą do wypracowania rozwiązań, które zostaną ocenione przez Rząd i wysłane do Parlamentu do uchwalenia, został przedstawiony i skomentowany przez członka PROŚ, doktora Janusza Radziejewskiego (byłego wiceministra). Prezentacja PP miała charakter informacyjny i nie wywołała szerszej dyskusji.

(7) *Stanowisko dotyczące edukacji ekologicznej w mediach publicznych* – dokument będący reakcją na nieprawidłowe funkcjonowanie edukacji na temat środowiska w mediach, szczególnie w telewizji publicznej. Impulsem do wydania oświadczenia była aktualnie tocząca się dyskusja parlamentarna na temat funkcji i środków działania wszystkich mediów, a mediów publicznych w szczególności.

(10) Dostarczono dodatkowe instrukcje dotyczące przyspieszenia i poprawy *komunikacji internetowej członków PROŚ* oraz ich udziału w tworzeniu dokumentu znajdującego się na *stronie głównej* oraz poszerzenia zawartych tam informacji.

(11) Egzemplarze pierwszego wydania w nowym formacie pisma *Problemy Ekorozwoju* zostały rozdyskutowane wśród członków, będąc przyczynkiem do ponowienia prośby o różne formy współpracy z wydawcą.

journalists. The scientific conference was attended by the UN Secretary General Mr. **Ban Ki-moon**, and one of speakers was Polish Prime Minister Mr. **Donald Tusk**. During the opening ceremony one of speakers was Mr. **Lech Kaczyński**, the President of Poland.

(4) *PROS Work Plan for 2009* was primarily suggested by heads of WGs and accepted by the Presidium, then discussed at the plenary meeting corrected and adopted. Thus is going to be still a pending document due to some unexpected needs to make new decisions and to organize some not planned events and activities.

(5) Presidium has elaborated and adopted *Statement on Municipal Waste Management*, which has been mostly reflecting already mentioned remarks by the Minister and supporting his position. The plenary meeting discussed and accepted the document.

(6) *Concept of the Spatial Economy of the Country* – a draft document to be a base for an elaboration to be assessed by the Government and send to the Parliament for legislation, was demonstrated and commented by the PROS-Member doctor Janusz Radziejewski (former Deputy-Minister). The PP-presentation was received as an information and did not evoke a wider discussion.

(7) *Statement on Education for the Sake of Ecology in Public Media* – the document has been a reaction on malfunctioning of environmental education in media, especially public TV. The impulse to declare the statement has been a current parliamentary discussion concerning functions and means of action of media at all and public media in particular.

(10) Some additional instruction has been delivered to speed up and improve *the PROS Members Communication via Internet* as well as their share in completion of document already stored on *the home page* and widening of information presented there.

(11) Copies of the first issue in a new format of *Problems of Sustainable Development* journal have been distributed among members and renewed a request for various forms of collaboration.